

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پلی تکنیک تهران)

دانشکده مهندسی برق - گروه مخابرات

پایان نامه کارشناسی ارشد

طراحی و ساخت سنتز کننده فرکانس گیرنده **Multiport** در باند فرکانسی
۲۴~۲۹ GHz

نگارش:

بهید قلمکاری

استاد راهنمای اول:

دکتر عباس محمدی

استاد راهنمای دوم:

دکتر عبدالعلی عبدی پور

تیر ۱۳۸۷

تاریخ: ۱۴/۵/۸۷.....

شماره: .....

فرم اطلاعات پایان نامه
کارشناسی ارشد و دکترا

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(بلی تکنیک تهران)

معاونت پژوهشی
فرم پروژه تحصیلات تکمیلی ۷

مشخصات دانشجو

معادل

بورسیه

دانشجوی آزاد

نام و نام خانوادگی: بهید قلمکاری

رشته تحصیلی: مخابرات میدان

دانشکده: برق

شماره دانشجویی: ۸۴۱۲۳۱۱۲

نام و نام خانودگی استاد راهنما: دکتر عباس محمدی

عنوان به فارسی: طراحی و ساخت سنتزکننده فرکانس گیرنده **Multiport** در باند فرکانسی ۲۴-۲۹ GHz.

عنوان به انگلیسی: **Design and Implementation of Frequency Synthesizer for Multiport Receiver In 24-29GHz**

نظری

توسعه ای

بنیادی

کاربردی

*

نوع پروژه: کارشناسی ارشد

دکترا

تعداد واحد: ۹

تاریخ خاتمه: ۲۴ / ۴ / ۸۷

تاریخ شروع: ۸۵ / ۷ / ۱۹

سازمان تامین کننده اعتبار: مرکز تحقیقات مخابرات ایران

واژه های کلیدی به فارسی ضرب کننده فرکانس پسیو و اکتیو، ضرب کننده موج رونده، زنجیره ضرب کننده ها، فیلتر مایکرواستریپ

واژه های کلیدی به انگلیسی: Active Frequency Multiplier, Passive Frequency Multiplier, Traveling wave Multiplier, Multiplier

Chain, Microstrip Filter

نظرها و پیشنهادهای به منظور بهبود فعالیت های پژوهشی دانشگاه:

استاد راهنما: دکتر عباس محمدی

دانشجو: بهید قلمکاری

امضاء استاد راهنما: دکتر عباس محمدی تاریخ: ۱۳/۵/۸۷

نسخه ۱: معاونت پژوهشی

شماره دانشجویی: ۸۴۱۲۳۱۱۲

نام و نام خانوادگی: بهید قلمکاری

عنوان: طراحی و ساخت گیرنده مایکروویو در باند ۲۴-۲۹ghz به روش multiport

تاریخ دفاع: ۲۴ / ۴ / ۸۷

امضاء	امتیاز	رتبه علمی	کد انفورماتیک	نام و نام خانوادگی	هیات داوران
	۹۸۷۵	دانشیار	۱۰۳۹۴	دکتر عباس محمدی	استاد راهنمای اول
	۹۹۷۵	استاد	۱۰۲۴۰	دکتر عبدالعلی عبیدی پور	استاد راهنمای دوم
	-	-	-	-	استاد مشاور
	۹۹۷۵	استاد یار	۱۰۷۸۹	دکتر اباز قربانی	داور داخلی
-	-	-	-	-	داور داخلی
	۹۸۷۵	استاد	مدعو	دکتر کمره ای	داور خارجی
-	-	-	-	-	داور سوم
میانگین نمرات هیئت داوران					۹۷۷۵

نمره به حروف	نمره به عدد	شرح	این قسمت توسط تصویبات کمیته دانشکده تنظیم خواهد شد.
	۱۹۱۷۵	میانگین نمرات هیئت داوران (بر مبنای ۲۰)	A
		کسر نمره دیر کرد	B1
		کسر نمره عدم ارائه مقاله	B2
		تشویق بابت ارائه مقاله اضافی	C
		$B=B1+B2$	
نیز در وقت دفاع در محرم	۱۹۱۷۵	نمره نهایی $(D=A-B+C)$	D

مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده:

امضاء و مهر دانشکده:

تأیید کارشناس:

مدیر کل تحصیلات تکمیلی:

امضاء و مهر:

تقدیم به مادرم،

و تقدیم به او که در زیر بار سنگین مشکلات زندگی خم شد

اما نشکست

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از مساعدت ها و راهنمایی های استاد ارجمند جناب آقای دکتر عباس محمدی که در تمامی مراحل با راهنمایی های سنجیده شان نقش موثری در پیشبرد این پایان نامه ایفا نمودند، سپاسگزاری و قدردانی می کنم.

همچنین بر خود لازم میدانم از جناب آقای دکتر عبدالعلی عبدی پورکه بی شک نقطه نظراتشان همواره یاری گر من در رفع موانع بود تشکر کنم. در ضمن تشکر و قدردانی خود را از اعضای محترم هیات داوری آقایان دکتر محمود کمره ای و دکتر ایاز قربانی ، ابراز می دارم.

با تشکر ویژه از دوست گرانقدرم آقای مهندس رضا بهادری نژاد، مهندس کیوان فر ریاست گروه

جنگال شرکت رستافن، و همچنین

آقایان مهندس رشید میرزاوند، مهندس جواد سلیمان میگونی و علی عسگری.

این پروژه تحت قرارداد پژوهشی به شماره مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۳ از حمایت های معنوی و مالی

مرکز تحقیقات مخابرات ایران بهره مند شده است. بدین وسیله از این مرکز تشکر و قدردانی می شود.

چکیده

در هر سیستم مخابراتی منبع تولید سیگنال از اجزای حیاتی آن به شمار می رود؛ از یک سو در سیستمهای میکروویو برای قسمت اسیلاتور محلی نیاز به یک منبع با پایداری و خلوص طیفی بالا داریم و از سوی دیگر رسیدن به مشخصه های مطلوب برای منابع سینوسی به خصوص در محدوده فرکانس میکروویو و موج میلیمتری کار دشواری است. یکی از روشهای تولید منابع فرکانسی استفاده از تکنیک ضرب کردن فرکانس است. در این پروژه فرکانس ورودی در محدوده $330 \sim 400 \text{ MHz}$ با پهنای باند حدود 70 MHz از DDS دریافت شده و با استفاده از ۵ طبقه مدارات ساخته شده، هر کدام متشکل از تقویت کننده، فیلتر و ضرب کننده، هارمونیک 72 m آن استخراج شده و نهایتاً باند فرکانسی $24 \sim 29 \text{ GHz}$ و پهنای باندی در حدود 5 GHz حاصل شده است. در ضمن به دلیل نیاز به ضرب کننده های پهن باند در فرکانسهای بالا ایده استفاده از ضرب کننده موج رونده به عنوان ساختاری جدید برای ضرب کننده های فرکانس برای اولین بار در این پایان نامه مطرح شده و تحلیل ریاضی آن استخراج شده است.

کلمات کلیدی:

ضرب کننده فرکانس پسیو و اکتیو، ضرب کننده موج رونده، زنجیره ضرب کننده ها،

فیلتر میکرواستریپ.

فهرست مطالب

فصل اول . مقدمه

- ۱-۱. مقدمه ۱
- ۲-۱. هدف از تحقیق ۳
- ۳-۱. مروری بر ادبیات ۶
- ۴-۱. نظم پایان نامه ۹

فصل دوم . سنتز کننده های فرکانس

- ۱-۲. سنتز کننده های فرکانس ۱۱
- ۱-۱-۲. سنتز فرکانس به روش مستقیم ۱۲
- ۲-۱-۲. سنتز فرکانس به روش غیر مستقیم ۱۳
- ۲-۲. سنتز فرکانس دیجیتالی مستقیم ۱۵
- ۳-۲. بررسی نویز فاز ۱۹

فصل سوم . ضرب کننده های فرکانس اکتیو و پسیو

- ۱-۳. انواع ضرب کننده ها ۲۶
- ۱-۱-۳. ضرب کننده های پسیو ۲۶
- ۱-۱-۱-۳. ضرب کننده دیودی - مقاومتی ۲۷
- ۲-۱-۱-۳. ضرب کننده فرکانس به کمک ورکتور ۳۱
- ۳-۳-۱-۳. ضرب کننده فرکانس با استفاده از دیودهای SRD ۳۲
- ۲-۱-۳. ضرب کننده فعال یا ترانزیستوری ۳۴
- ۱-۲-۱-۳. مدلسازی ترانزیستور ضرب کننده ۳۷
- ۲-۲-۱-۳. مدار معادل فشرده ترانزیستورهای FET ۳۹
- ۳-۲-۱-۳. مدل های فشرده سیگنال بزرگ HEMT, MESFET ۴۱
- ۴-۲-۱-۳. روش تحلیل مداری ۴۵
- ۵-۲-۱-۳. بایاسینگ ترانزیستور در ناحیه غیر خطی ۴۷

۴۷.....	۳-۱-۳ بایاس در ولتاژ گیت آستانه ($V_{GS} = V_p$).....
۵۱.....	۴-۱-۳ بایاس در $V_p/2$ .....
۵۳.....	۵-۱-۳ بایاس در V_{fwd} .....
۵۵.....	۶-۱-۳ مدارهای بایاس میکرواستریپی.....
۵۷.....	۷-۱-۳ مدار تطبیق ورودی و خروجی.....

فصل چهارم. ضرب کننده موج رونده

۶۳.....	۴. ساختارهای ضرب کننده های فرکانس.....
۶۳.....	۱-۴. ترکیب مدارات یکسو کننده.....
۶۵.....	۲-۴. ضرب کننده متوازن.....
۶۹.....	۳-۴. ساختار بالون و استفاده از هیبرید ۱۸۰ درجه.....
۷۰.....	۴-۴. ساختار موج رونده.....
۷۱.....	۱-۴-۴. تقویت کننده موج رونده.....
۷۲.....	۲-۴-۴. ضرب کننده موج رونده.....
۷۷.....	۱-۲-۴-۴. استخراج هارمونیک k ام.....
۷۷.....	۱-۲-۴-۴. نتایج شبیه سازی.....

فصل پنجم. ساخت طبقات مختلف

۸۱.....	۱-۵. طبقه اول.....
۸۹.....	۲-۵. طبقه دوم.....
۹۸.....	۳-۵. طبقه سوم.....
۱۰۴.....	۴-۵. طبقه چهارم.....
۱۰۸.....	۱-۴-۵. طراحی جعبه.....
۱۱۰.....	۵-۵. طبقه پنجم.....
۱۱۵.....	۶-۵. نتیجه گیری و پیشنهادات.....
۱۱۸.....	مراجع.....

پیوست ها	۱۲۵
پیوست الف- مدار دوبرابرکننده فرکانس به وسیله دیود شاتکی	۱۲۵
پیوست ب- مدار سه برابر کننده فرکانس به وسیله ترانزیستور <u>ATF34143</u>	۱۲۸
پیوست ج- محاسبه سری فوریه جریان برش خورده از دو طرف	۱۳۳
پیوست د- <i>PCB</i> مدارات	۱۳۸
پیوست ه- اطلاعات قطعات	۱۴۱

فصل اول

مقدمه

۱- فصل اول

۱-۱ مقدمه

تمایل روز افزون به پردازش و انتقال اطلاعات زیاد با سرعت سریع‌تر باعث سوق دادن سیستم‌های الکترونیکی آنالوگ و دیجیتال برای کار در فرکانس‌های بالاتر و یا در سرعت کلاک بیشتر شده است. یکی از مهمترین مسائلی که در تمام این سیستم‌های مخابراتی با آن روبرو هستیم تولید سیگنال سینوسی برای استفاده در گیرنده و فرستنده است. طراحی یک منبع تولید سیگنال با پایداری بالا و سطح نویز فاز کم در فرکانس بالا کار پیچیده‌ای است زیرا اگر اعوجاج و نویز فازی نامطلوب در اسیلاتور محلی باشد، به قسمتهای بعدی گیرنده منتقل می‌شود، بنابراین یکی از اهداف اصلی در ساخت یک نوسان ساز تحقق نویز فاز پایین است. ساخت یک نوسان ساز با مشخصه نویز فاز مطلوب در فرکانس‌های میکروویو به خصوص زمانیکه مسایل هزینه‌ای نیز مطرح می‌شود بسیار مشکل‌تر است. در این حالت استفاده از گزینه یک نوسان ساز با نویز فاز کم و پایداری زیاد در فرکانس‌های پایین به همراه یک ضرب کننده فرکانس به دنبال آن، به عنوان یک راه حل جایگزین مطرح می‌شود. مثلاً ترکیب یک نوسان ساز کریستالی و یا یک DDS^۱ که نویز فاز بسیار خوبی دارد ولی توانایی تولید فرکانس‌های خیلی بزرگ را ندارد به همراه یک ضرب کننده فرکانس، ایده بسیار جالبی است [۱].

با وجود اینکه برای یک ضرب کننده فرکانس درجه n ، مقدار نویز فاز نسبت به ورودی به اندازه $20\log(n)$ افزوده می‌شود [۲]، با این وجود باز هم این روش برای فرکانسهای میکروویو پاسخ

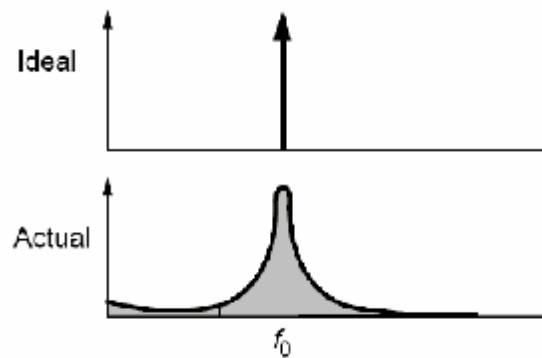
---

^۱ Direct Digital Synthesis

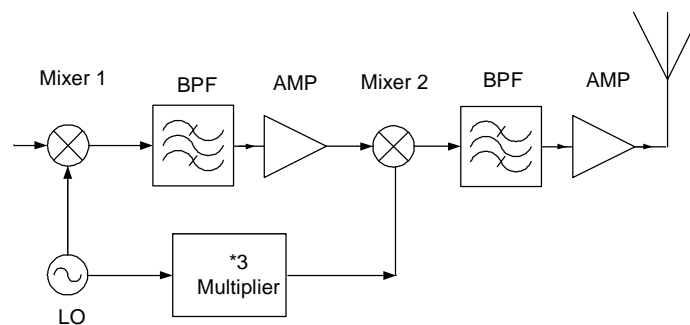
نویز فاز بهتری می‌تواند داشته باشد. در شکل (۱-۱) مقایسه‌ای بین چگالی طیف توان نوسانساز ایده آل و نویزی نشان داده شده است. همانطور که ملاحظه می‌شود چگالی طیف سیگنال خروجی در نوسانساز نویزی ضربه خالص نبوده و دچار پهن شدگی می‌شود، البته معمولاً نویز دامنه در مقابل نویز فاز بدلائیل زیر قابل صرف نظر است.

۱- بدلیل مکانیزم کنترل دامنه^۱ (AGC) در نوسانسازها نویز دامنه خیلی ضعیف تر از نویز فاز است.

۲- ضرب و تقسیم فرکانس اثر چندانی بر نویز دامنه ندارد ولی نویز فاز را مستقیماً تحت تاثیر قرار می‌دهد [۲].

شکل (۱-۱): چگالی طیف توان نوسانساز ایده آل و نویزی

شکل (۲-۱): استفاده از ضرب کننده به جای LO در فرستنده و یا گیرنده

^۱ Automatic Gain Control

شکل (۲-۱) یکی دیگر از کاربردهای ضرب کننده های فرکانس را نشان می دهد. بعضی مواقع در سیستمهای مخابراتی بنا به دلایلی در گیرنده یا فرستنده عمل مخلوط کردن دو سیگنال در دو مرحله انجام می شود (Dual IF) و در نتیجه باید از دو LO استفاده گردد [۳]. همانطوری که در شکل (۲-۱) دیده می شود عمل میکس در دو مرحله انجام شده است اما فقط از یک نوسان ساز استفاده شده است و برای نوسان ساز دوم از خروجی نوسان ساز اول به همراه یک ضرب کننده که میتواند نسبت به ساخت یک LO بسیار ساده تر و ارزان تر ساخته شود استفاده شده است.

۲-۱ هدف از تحقیق

همانطور که می دانیم قابلیت مجتمع شدن، عدم وجود سیگنال تصویر و عدم نیاز به فیلتر حذف تصویر معماری تبدیل مستقیم^۱ را به عنوان یک گزینه مناسب در طراحی گیرنده ها مطرح می کند. یکی از ساختارهایی که در معماری تبدیل مستقیم به کار می رود ساختار چند دهانه ای^۲ می باشد که در اینجا مزایای آنرا بررسی می کنیم. با توجه به اینکه این ساختار، خود نوع خاصی از ساختار تبدیل مستقیم است، علاوه بر مزایای ساختارهای تبدیل مستقیم دارای جذابیت هایی به شرح زیر است.

۱- ساختارهای چند دهانه ای به راحتی پهن باند می شوند. برای باند پهن شدن ساختار چند دهانه ای کافی است از هایپریدها و مقسم توان باند پهن که دارای ساختار زنجیره ای هستند، استفاده شود.

^۱ Direct Conversion

^۲ Multiport

۲- در گیرنده چند دهانه ای به جای استفاده از میکسر، آشکارسازهای توان بکار می رود. در نتیجه در این ساختار نیازی نیست که یک المان غیر خطی به اندازه ای تغذیه شود که حداکثر خاصیت غیر خطی که لازمه ترکیب فرکانسی در میکسر است، حاصل شود. به همین علت سطح سیگنال LO می تواند در حد سیگنال ورودی تقلیل یابد، بطوریکه در حالت معمول توان سیگنال LO در حد -20dBm تا -10dBm کفایت می کند. این مشخصه در چند دهانه ای ها باعث می شود که توان مصرفی گیرنده فوق العاده پایین باشد.

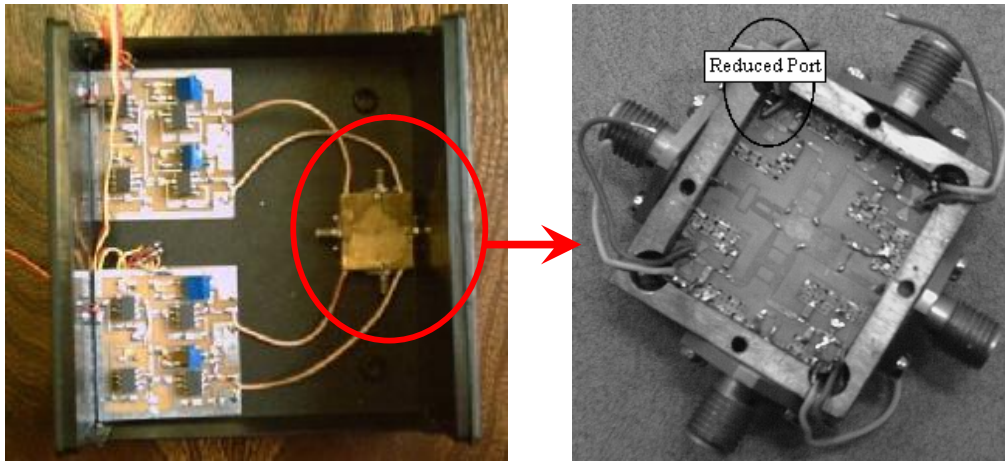
۳- با توجه به اینکه استخراج سیگنالهای IQ به کمک پردازش دیجیتال انجام می شود، بسیاری از مشکلات ناشی از تبدیل مستقیم فرکانس، از جمله $DC\ Offset$ ، عدم توازن مسیره های IQ و غیره با استفاده از پردازش دیجیتال و بصورت نرم افزاری قابل حل است.

۴- با انجام روند دقیق کالیبراسیون می توان معادلات دمدولاسیون را متناوباً اصلاح نمود و برای حذف تاثیر تغییرات دما و دیگر عوامل متغیر مدار، پردازش دیجیتال را به روز رساند.

۵- پسو بودن ساختارهای چند دهانه ای نیز مزیت دیگری بر دیگر ساختارها محسوب می شود؛ زیرا فقدان المانهای اکتیو، طراحی را آسان می کند و از مشکلات پیاده سازی و هزینه مدار می کاهد [۴].

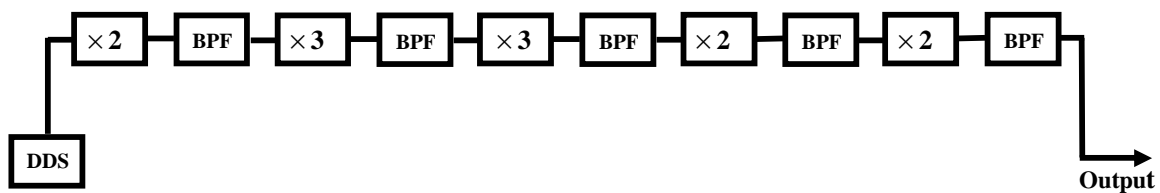
گیرنده پنج دهانه ای مورد نظر در شکل (۱-۳) نشان داده شده است [۴] از آنجاییکه این گیرنده در باند $24\sim 29\text{ GHz}$ کار می کند به سیگنال LO در همین محدوده فرکانسی نیازمند می باشد. که در این پروژه هدف فراهم کردن این سیگنال می باشد. با توجه به نقش گسترده ضرب کننده های فرکانس در اکثر سیستمهای فرستنده و گیرنده مایکروویو که در قسمت مقدمه به آنها اشاره شد و

همچنین بهبود نویز فاز در این تحقیق بر آنیم که از ضرب کننده های میکروویو برای بالا بردن فرکانس یک DDS استفاده کنیم.

شکل (۳-۱): چند دهانه ای مورد استفاده و مدارات الکتریکی استخراج کننده I و Q

در این پروژه از DDS، AD9858، به عنوان فراهم کننده فرکانس مرجع ۳۳۰-۴۰۰ MHz استفاده کرده ایم و سپس به کمک تقویت سیگنال فیلتر کردن و ضرب سیگنال مذکور هارمونیک هفتاد و دوم آن را استخراج کرده ایم [۵]. شکل (۴-۱) نمایی کلی را از ساختار ۷۲ برابر کننده بدون تقویت کننده ها و فیلترهای اضافی نشان می دهد.

شکل (۴-۱): طرح کلی از قطار ضرب کننده فرکانس

در ساختار فوق فرکانس ورودی شامل سیگنال ۳۳۰-۴۰۰ MHz است و فرکانس سیگنال نهایی ۲۹-۲۴ GHz می باشد.

۳-۱ مروری بر ادبیات

در طول سالها روشهای مختلفی جهت طراحی ضرب کننده های فرکانس ارائه شده است. در سال ۱۹۸۸ روشی مطرح شد که در آن ضرب کننده اکتیو در مجاورت V_p (ولتاژ آستانه) ترانزیستور بایاس می شود [۶]. در این حالت با اعمال سیگنال AC ترانزیستور به حالت خاموش و روشن خواهد رفت. با تغییر دادن نقطه بایاس در اطراف V_p (ولتاژ آستانه) و همچنین تغییر دامنه سیگنال AC ورودی مدت زمان روشن بودن ترانزیستور متفاوت خواهد بود. این مدت زمان روشن بودن ترانزیستور یا زاویه هدایت، میزان برش جریان درین در خروجی ترانزیستور را تعیین خواهد کرد. با استفاده از سری فوریه میزان جریان خروجی درین در هر یک از هارمونیکها بر حسب زاویه هدایت دقیقاً مشخص می شود و با توجه به این مساله نقطه بایاس بهینه و دامنه سیگنال AC بهینه دقیقاً مشخص می شوند.

در سال ۱۹۹۸ Fudem و Niehenke [۷] روشی را مطرح کردند که در آن جریان درین از دو طرف برش بخورد. در این روش ترانزیستور PHEMT در وسط ولتاژ V_p (ولتاژ آستانه)، و ولتاژ فوروارد، V_{fwd} بایاس می شود. وقتی که دامنه سیگنال AC ورودی به حد کافی زیاد باشد در طرف پایین به وسیله V_p (خاموش شدن ترانزیستور) و در طرف بالا بوسیله V_{fwd} (اشباع شدن ترانزیستور $I_{ds} = I_{DSS}$) برش خواهد خورد و در نتیجه جریان سینوسی از دو طرف بریده خواهد شد.

در سال ۲۰۰۰ O. Ciardha [۸] یک روش عمومی جهت محاسبه هارمونیکهای خروجی درین برای نقطه بایاس دلخواه و دامنه دلخواه سیگنال AC ارائه کرد. این تکنیک هر دو روش برش یکطرفه و دوطرفه را شامل می شود. بقیه کارها بر ادامه کارهای بالا جهت بدست آوردن بار بهینه پایه ریزی شده اند. Camargo [۲] ضرب کننده فرکانس را با بار R_L و فیلتر LC موازی در خروجی ارائه کرد

همچنین وی آنالیزی در مورد تغییرات بار R_L انجام داد و نتایج آن را بر روی ولتاژ و جریان خروجی مشاهده کرد، این روش بهینه ترین بار در خروجی را با توجه به جریان هارمونیک n ام ارائه می کند.

کار بر روی ضرب کننده ها نه تنها با در نظر گرفتن بار در خروجی در هارمونیک مطلوب بلکه با در نظر گرفتن بار در ورودی و خروجی در هارمونیکهای مختلف ادامه داده شد. [۹] Rauscher
 یک GaAs FET را در نزدیکی V_p بایاس کرد، در ورودی یک بار راکتیو متغیر در $2f_0$ و در خروجی یک بار متغیر راکتیو در f_0 قرار داد و این بارها جهت بدست آوردن ماکزیمم هارمونیک دوم در خروجی مورد پردازش قرار گرفتند.

Beaulieu [۱۰] از یک ترانزیستور HBT جهت طراحی و ساخت سه برابر کننده فرکانس بهره برد شبکه ورودی برای f_0 تطبیق داده شد علاوه بر اینکه ورودی با خاصیت پایین گذر بودن هارمونیکهای بالاتر را حذف می کرد و در خروجی تطبیق برای $3f_0$ صورت گرفت که با خاصیت بالاگذر بودن آن هارمونیک اول و دوم را از بین می برد.

Thomas [۱۱] [۱۲] تکنیکهای قبلی را وسعت داد و بطور جامع آن را بیان کرد. این تکنیک شامل چند بخش می باشد در قدم اول انتخاب یک المان با توجه به مشخصات آن بر اساس کارکرد و سپس انتخاب مدل دقیق آن. دوم انتخاب دقیق نقطه بایاس و توان ورودی بر اساس مدل و یا نتایج اندازه گیری. سوم بدست آوردن پاسخ شبکه های ورودی و خروجی در هارمونیکها، که این مساله شامل شبیه سازی دقیق مدل قطعه با مقادیر مختلف بار در ورودی و خروجی، و جدول بندی این مقادیر جهت بهینه کردن شبکه ورودی و خروجی است. همچنین استفاده از فیلترهای انعکاسی که بر

روی هارمونیکهای ناخواسته تاثیر می گذارد. و در قدم آخر بهینه سازی همزمان این دو شبکه بحث شده است.

در ادامه کار Colantonio [۱۳] با استفاده از مدل Materka برای MESFET در طراحی یک دوبرابر کننده که در نزدیکی V_p بایاس شده بود بصورت زیر عمل کرد. شبکه ورودی تطبیق امپدانس را برای هارمونیک اول انجام می داد در حالیکه در هارمونیک دوم یک بار متغییر راکتیو دیده می شد. از طرف دیگر شبکه خروجی تطبیق امپدانس را برای هارمونیک دوم انجام می داد در حالیکه در هارمونیک اول یک بار متغییر راکتیو این وظیفه را بر عهده داشت و این بارهای راکتیو برای ماکزیمم کردن گین هارمونیک دوم تغییر می کردند. در ادامه تاریخچه در مورد ساختارهای دیگر ضرب کننده های فرکانس صحبت می کنیم.

در سال ۱۹۹۵ Faber [۱۴] ایده استفاده از دیودهای پارالل و آنتی پارالل را جهت حذف هارمونیکهای فرد و یا زوج ارائه کرد. از طرف دیگر Deng [۱۵] استفاده از ساختار بالون را برای ضرب کننده های پهن باند مطرح کرد که توانست در خروجی دو برابر کننده فرکانس به ۲ تا ۴۰ گیگاهرتز هارمونیک دوم دسترسی پیدا کند. از دیگر ساختارهای مورد استفاده برای ضرب کننده ها ضرب کننده متوازن می باشد [۶] [۱۶].

از دیگر ساختارهایی که امروزه در ضرب کننده های پهن باند مورد استقبال قرار گرفته است ساختار ترانزیستورهای توزیع شده هستند. بطور مثال استفاده از این ساختار به همراه یک تزویج کننده که اختلاف فاز ۱۸۰ درجه را در دو بازوی آن بوجود می آورد مطرح شده است [۱۷].

یکی دیگر از ساختارهای پهن باند ضرب متوالی فرکانس می باشد که ایده اصلی این پروژه می باشد و فرکانس ورودی ۷۲ برابر شده است. در نهایت ساختار ضرب کننده موج رونده در سال

۲۰۰۸ مطرح گردید که به عنوان آخرین ساختار مورد استفاده در ضرب کننده های پهن باند شناخته می شود [۱۸] [۱۹].

۴-۱ نظم پایان نامه

این پایان نامه در پنج فصل تنظیم شده است. سعی بر آن شده که ترتیب فصول و مطالب آورده شده به نحوی باشد تا قبل از ارائه هر نتیجه، تئوری و مطالب آن توضیح داده شود. در فصل دوم روشهای تولید فرکانس و بررسی نویز در ساختار ضرب کننده ها نقطه آغازین پروژه محسوب می گردد.

پس از مقدماتی که در مورد کلیات کار گفته شد در فصل سوم به توضیح جامعی در مورد ضرب کننده های فعال و غیر فعال، انواع آنها، تحلیل هر یک و نکات مربوطه پرداخته می شود. همچنین بحث مفصلی در ارتباط با مدل ضرب کننده های ترانزیستوری مطرح گشته است. در ادامه تکنیک طراحی ضرب کننده های اکتیو معرفی گشته و سپس نحوه اعمال آن بر ضرب کننده های ترانزیستوری توضیح داده شده است.

فصل چهارم، به انواع ساختارهای ضرب کننده های پهن باند اختصاص یافته است و ساختار ضرب کننده موج رونده^۱ اولین بار به عنوان یک ساختار نوین همراه با تحلیل ریاضی آن معرفی شده است.

---

^۱ Traveling Wave Multiplier